

МӘКТЕП ДУАКЫНЫНДА

Күам урта гомуми белем мәктәбе газетасы

№6 Апрель 2023 ел

Ватанны яратырга, Кеше булырга, бергә булырга, хәрәкәтгә булырга, беренче булырга. «Алдыңгылар хәрәкәте» республика күләм форумында шушы турыда сөйләштеләр

«Алдыңгылар хәрәкәте» бөтенроссия балалар һәм яшьләр хәрәкәте Россия Президенты Владимир Путин карары нигезендә узган ел оешты. Яңа хәрәкәт бөтен ил яшьләрен бер йодрыкка тупларга тиеш. Татарстанда бу эшне зур ышаныч белән Татарстан Президенты ярдәмчесе Тимур Сөләймановка тапшырдылар.

– Хәрәкәт эшендә балалар һәм яшьләр турыдан-туры катнашчак. Алар кечкенәдән үк үзләрен бу хәрәкәтнең бер өлеше итеп тоярга тиеш, – диде «Алдыңгылар хәрәкәте»нең Татарстандагы төбәк бүлеге советы рәисе Тимур Сөләйманов. – Әлеге хәрәкәт киң катлау балалар һәм яшьләргә берләштерәчәк. Монда аларның һәркайсы күнеленә хуш килгән, кызыклы һәм мавыктыргыч шөгыль табарга тиеш.

Берәү дә читтә калырга тиеш түгел. Республиканың һәр районында ижтимагый штаблар, ә мәктәпләрдә, махсус клублар оештырылачак.

Без дә бу хәрәкәткә кушылдык. Районыбыздан форумга барган укучылар арасында безнең мәктәптәннән 7-8 класс укучылары катнашты. Форум безгә ошады. Барлык мероприятие һәм очрашулар кызыклы итеп узды. Без бик күп яңа дуслар таптык. Яңа максатлар билгеләдек, яңалыклар белдек.

Татарстанда «Алдыңгылар хәрәкәте» 13 юнәлештә эшләрчәк. Алар – мәгариф, фән, хезмәт һәм һөнәр, мәдәният һәм сәнгать, ирекчеләр, ватанпәрвәрлек, спорт, сәламәт яшәү рәвеше, медиа, дипломатия һәм халыкара мөнәсәбәтләр, экология, туризм, туган тел, милли мәдәният һәм традицияләр. Һәркем өчен мөмкинлекләр ачыла. Әйдәгез, безнең белән! Алдыңгылар белән алга!

Камаева Ләйлә, Ганиева Дилә, Калимуллина Гөлия,
8 сыйныф укучылары

Интернет-диета

Дөньяда бик күп диеталар бар. Эмма минем диета берәүдә дә юк.

Шулай бер көнне эни әйтеп куймасынмы:

- Улым, көне-төне интернетта утырасың. Мин сиңа интернет-диета игълан итәм. Бүгеннән интернетта көнгә 15 минут кына утырасың!
- Унбиш минут!!! Бу бит кризис! – дип уйлады мин. Ләкин мин ситуацияне дәрәс бәяләмәгән булып чыктым. Интернет-диета бик шәп шәрсә икән! Хәзер минем китап укырга да, урамда уйнарга да, әнигә булышырга да вакыт бар! Яшәсен интернет-диета!

Батталов Аяз, 2 нче сыйныф

**Апрель аенда хөрмәтле укытучыбыз
Рәйсә Равил кызының,
оператор Мансур улының
туган көннәре. Аларга зур унышлар,
сәламәтлек, бәхетле, тигез, тыныч
тормыш телибез!**

“Куркынычсыз тәгәрмәч”

Без, 4 сыйныф укучылары, 24 апрель көнне район күләм “Куркынычсыз тәгәрмәч” конкурсында катнаштык. Әлеге чарада юл йөрү кагыйдәләре буенча белемнәребезне, көчәбезне сынадык. Бу чараны без түземсезләнәп көттөк. Юл йөрү кагыйдәләрен көн дә белү

кирәк. Без көн саен машина юлы аркылы чыгабыз, автобуста хәрәкәт итәбез, эти-әниләрәбез машинасында пассажирлар булып, көн дә укырга киләбез. Юлларда велосипед белән хәрәкәт итәбез. Шуна да безгә юл йөрү кагыйдәләрен белү кирәк. Без төрле сынауларны үттек. “Ижади танышу”, “Медицина буенча белемнәргә тикшерү”, “Юл йөрү кагыйдәләре буенча тест”, “Велосипедны фигуралы йөрү” номинацияләрендә катнаштык. Конкурста актив катнашкан өчен бик күп бүләкләргә дә ия булдык.

Фазуллин Раяз, 4 сыйныф

Оя ясадым!

Бозлар киткән, язлар житкән
Бик күп кошлар килгәннәр,
Минем оя ясаганны
Әллә инде күргәннәр.
Бик тырышып эшләдек шул
Эти белән бергәләп,
Бармакка да сугып алдым
Эни йөрдә көлгәләп.

Гилязов Ранис, 6 сыйныф

Хыял

Әгәр кеше хыяллана белмәсә, жәмгыять бер урында гына торыр иде. Хыялларны тормышка ашыру юлында кешеләр зур ачышлар ясаганнар, тормышны, яшәешне үзгәрткәннәр. Минемчә, хыял буш жирлектә генә туарга тиеш түгел. Хыял тормышчан булганда гына чыңга аша. Мәсәлән, кечерәк чакта мин үземдә булмаган уенчыларны булдыру турында хыяллана идем. Зуррак үскәч, укый белә башлагач, китаплар, төрле матур киёмнәр турында да хыялландым. Бу хыялларымны тормышка ашыру миннән тормый иде, әлбәттә. Ә хәзер мин яхшы укырга, бик белемле булырга һәм үзем теләгән уку йортына керү турында уйланам. Бу күп тырышлык, нык ихтыяр көче таләп итсә дә, аның тормышка ашуы үземнән тора. Бөтен көчемне куеп тырышсам, хыялларым чыңга ашар дип өметләнәм. Менә шул тормышчан хыялны чыңга ашыру бездән күп сыйфатлар таләп итә. Болар һәркемдә була ала торган тырышлык, уңанлык, нык ихтыяр көченә ия булу, тормышны ярату, тирә-юньдәгеләргә игътибарлы булу, мәрхәмәтлелек, үз-үзеңә дәрәс бәя бирә белү, житешсезлекләреңнән арынырга тырышу, зыялы булырга омтылу, тырышып уку, бөек кешеләрдән үрнәк алу һәм башка бик күп сыйфатлар. Бу сыйфатларга һәркем ия була ала. Димәк, хыялга бары бер адым гына ясарга кирәк.

Гатауллина Зәринә, 11 сыйныф

Рәхмәт Сөзгә укытучым!!!

Мәктәпне тәмамаларга бер ел гына вакыт калып бара. Классыбыздагы бар укучы да, киләчәктә белем алуны дәвам итүне Казанда яки Мәскәүдә дип күз алдына китерә. Башкаланы күбрәк өйрәнү максатыннан сыйныф житәкчесез белән без Казанга юл тоттык. Шәһәр безне бик жылы каршы алды. Көн дәвамында истәлекле урыннарда йөрәп, үзез күрергә теләгән матур урыннарны карап рәхәтләнеп бәйрәм иттек. Шундый искиткеч ял оештырганы өчен сыйныф житәкчесезгә зур рәхмәтебезне житкерәбез. Форсаттан файдаланып мәктәбебезнең барлык укытучыларына да авыр һәм җаваплы эшләрендә уңышлар телибез.

10 сыйныф укучылары

Жиденчеләр гел алга -уңышлар яуларга!

Классыбыз “Ажаган”да катнаша.

Сөләйманов Тимур
Жәүдәт улы белән
очрашу

Форум “Алга!Поехали!”

Китапханәдә кунакта

11 апрель көнне без 1нче сыйныф укучылары авыл китапханәсенә кунакка бардык. Безне китапханә мөдире Вафина Луиза апа бик жылы каршы алды. Ул 12 апрель – Космонавтика көне турында сөйләде. Планеталар турына презентация күрсәтте. Без Луиза апа сөйләгәннен бик кызыксынып тыңладык. Биргән сорауларына бик төгәл җавап бирдек. Аннан төсле кәгазьдән ракеталар ясадык. Соңыннан Луиза апа китапханә белән таныштырды. Без үзез теләгән әдәби китапларны сайлап алдык. Китапханә бик ошады, киләчәктә тагын барырга сүз бирдек.

Брча Амира, 1 сыйныф

Безнең Зәринәбәз Татар теленнән Халыкара олимпиада да уңышлы чыгыш ясап , диплом белән бүләкләнде. Киләчәктә дә гел уңышлар юлдаш булсын!

Бадам белән горуранам!

Минем карт бадам -Сибгатуллин Мәүлит Сибгатулла улы нык һәм көчле рухлы кеше булган. Ул 1911 елда Теләче районы Балыклы авылында туган. Кечкенәдән күп миһнәтләр күргән, өтисен яшәтән юлбасарлар хөжүм итеп үтергәннәр, аннан йортлары янып беткән.

Минем бадам бик тырыш, уңган, оста итекче, гармунчы, жырчы булган. Ләкин 1941 нче елда сугыш башлану сәбәпле, минем бадам да сугышка китә, куп батырлыklar кыла, ләкин ул әсирлеккә төшә. Бабаем төшенкелеккә бирелми, башка әсирләргә ярдәм итә, чит телләр белү сәбәпле аларга ашарга ризык та табыша. Ул әсирлектән кача. Немцларга каршы сугышуын дәвам итә. Жиңү яулап, туган якларга кайта. Анын кайтуын әбием Мәрәм ике кечкенә баласы белән сагынып көтеп ала. Бадам кайткач, гаиләләре тагын да ишәя. Кызганычка каршы бадамның сугышта алган яралары озак яшәргә комачау итә, 1984 нче елның 22 нче сентябрендә ул вафат була..

Хадиева Иделия, 3 сыйныф

Туган жирем- бер генә!

Туган ягым, туган авылым,
Мин – синең газиз балаң.
Саф сулы чишмәләреннән
Жаныма сихәт алам.
Сусавымны басар кебек
Туган як чишмәләре.
Жилләренң дә иң назлысы
Шул яктан искәннәре.

Чишмәләр, туган як чишмәләре... Бик якын да, бик файдалы да, безнең тарих та алар. Безнең йортыбызга каппа –каршы челтерәп чишмә ага. Аны - Гарәфи чишмәсе дип атыйлар. Чөнки ул чишмәне файдаланырлык дәрәжә китергән кеше- нәкъ менә күршебез Гарәфи абый. Ул инде бу дөньяда юк, ләкин кешеләр өчен иң кирәкле чишмә эле дә ага. Аның суы чиста, саф һәм бик тәмле. Без гаиләбез белән тәмле чөйләрне шул чишмә суы белән эчәбез. Чишмәләрне сакларга кирәк, алар бик файдалы һәм алар безнең үткән тарихыбыз. Халкыбызның сакланып калган ядкаре.

Халитова Илвинә, 5 сыйныф

Без инде зурлар!

Бүгенге көн белем бирү системасы заман белән бергә атлый. Жәмгыятькә ижади фикерли белүче, аралашучан, талантлы кешеләр сорала. Шушы максатларны күздә тотып безнең беренче сыйныф укучылары үзлә-

ренә эшләгән проектларын якладылар. Бу эшнә, беренче тапкыр гына эшләүләренә карамастан, алар бик тырыштылар, үзләренң осталыкларын күрсәттеләр. Киләчәктә дә аларга уңышлар юлдаш булсын!

Сыйныф житәкчесе Ганиева Л.

Халык сынамышлары

Яз көне эретмичә озак тундырып торса, жәй коры була.
Яз көне агачлар бөреләрен астан яра башласа, яз тиз килә.
Кара карга килгәч, бер айдан кар кар китәр.
Карлыгач иртә килсә, көннәр тиз матурланыр.
Елгалар язын боздан тиз әрчелсә, ашылык унар.
Су ташуы куәтле булса, ашылык яхшы булыр.
Язын иртә күк күкрәсә, ел яңгырлы булыр.
Аккош яз көне иртә күренсә, салкын булыр, кар тиз китмәс.

Яңалыklar

- 75 ел элек «Алтынчәч» операсы өчен (Муса Жәлил либреттосы) композитор Нәжип Жәһановка СССРның Дәүләт премиясе бирелә (1948)
- 140 ел элек Бақчасарай шәһәрндә төрки-татар телендә «Тәржеман» газетасы нәшер ителә башлый (1883–1918)
- 110 ел элек Казанда татар телендә рәсемле балалар журналы «Ак юл» чыга башлый (1913–22.01.1916)
- Шагыйрь, ТАССРның атказанган мэдәният хезмәткөре Мәхмүт Хафиз улы Хөсәеннәң (Хөсәеновның) тууына 100 ел
- Язучы-прозаик, әдәбият галиме һәм тәнкыйтьче, профессор, Татарстанның Г.Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты Ибраһим Зиннәт улы Нуруллинның тууына 100 ел (1923–1995)